

Виходячи із цього, в навчальній програмі студентів-бакалаврів КНЕУ у 2005—2006 н. р. з'явився курс української словесності, що передбачає вивчення мови та літератури українського народу на засадах функціональності і реалізує гармонійне поєднання фундаментальної та інноваційної складових сучасного освітнього процесу.

Програма цього курсу ґрунтується на засадах максимальної індивідуалізації навчального процесу, суб'єкт-суб'єктісного підходу до викладання з метою розвитку творчих здібностей студентів та формування компетенцій майбутніх фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня бакалавр (курс української словесності опановують студенти-першокурсники) з урахуванням темпорального, синхронічного та діахронічного підходів.

Не залишилися поза увагою вагомі екстралінгвістичні фактори, що спонукають до пошуків та апробації інноваційних складових освітнього процесу: 1) бінарність сучасного світу; 2) концентричний та спіралеподібний розвиток людського суспільства → перенасиченість інформаційного простору → проблема відбору та добору інформації; 3) нові психологічні властивості сьогоденних студентів.

Отже, у цьому світі немає ніяких обмежень, окрім тих, які ми самі на себе накладаємо, бо за висловом нашої сучасниці — номінанта на Нобелівську премію — Ліни Костенко «...у цьому страшному жорстокому світі тільки любити тепер екзотика...». Враховуючи та наочно демонструючи роль особистості в історії й пріоритетність загальнолюдських цінностей, інтеграційний курс української словесності гармонійно поєднує давні духовні знання, закумульовані та зафіксовані у писемних пам'ятках українського народу, із сучасними науковими уявленнями та технічними досягненнями (Інтранет, Інтернет), дає чітку вербальну картину нинішнього стану свідомості у світі та вказує шлях більш гармонійного переходу в Нову Еру.

Н. С. Павловська, викладач,
кафедра українська мова та література

ЛІТЕРАТУРНА СТУДІЯ ЯК ЗАСІБ РОЗШИРЕННЯ «АУДИТОРНИХ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИХ МЕЖ» ПРИ ВИВЧЕННІ КУРСУ «УКРАЇНСЬКА СЛОВЕСНІСТЬ» СТУДЕНТАМИ-ЕКОНОМІСТАМИ

Становлення мовної особистості — це процес оволодіння мовою. Мовленнєвий розвиток студентів-економістів є пріоритетним напрямом та провідним завданням у практиці навчання мови.

Сучасні науки, які вивчають мову й мовлення в різних аспектах, акцентують увагу на тому, що мовна картина світу людини — це відображення предметів навколишньої дійсності, якостей, процесів, відношень і зв'язків між ними в мовному коді людини. Отже, студент як мовна особистість, що перебуває у стані активного становлення, має оволодіти відповідними формами мовлення, які забезпечать його гармонійне існування.

Один із шляхів поглиблення знань студентів — вихід за межі програмного курсу «Українська словесність» у сферу або професійної діяльності (при вивченні наукового стилю мови), або в глобальну культурну чи гуманітарну.

Таким видом духовного та патріотичного виховання — робота літературної студії, гуртків, студентського театру, тематичні екскурсії, відвідування меморіальних центрів.

При кафедрі працює літературна студія «Українське слово», яку відвідують студенти таких факультетів: МЕіМ, ФЄФ, ФЄУ, ФММ, ЮФ. Літстудійці пишуть вірші, сценарії, знайомляться з творами сучасних письменників, готуються до літературних вечорів, на які запрошуються письменники.

Засідання літературної студії має на меті активізувати знання і вміння студентів, удосконалити та сформувати їх за допомогою таких прийомів, як «мозковий штурм» (нагромадження великої кількості думок, ідей, пропозицій); читацько-аналітичні вміння (читати твори різних родів і жанрів відповідно до вимог виразного читання); досліджувати особливості психологічної манери письма митця, індивідуальність його стилю. Такі прийоми розвивають у студентів логічне та образне мислення, творчу уяву, ораторське мистецтво.

Живе спілкування з письменниками дає надзвичайно позитивний результат. Студенти пишуть відгуки про ці зустрічі, в яких розповідають про свої враження від почутого та побаченого.

Наприклад, після зустрічі з письменником Сергієм Петровичем Плачиндою було написано багато емоційних творів, у яких студенти говорять, що, прочитавши повість «Феофан Прокопович», зовсім по-іншому почали ставитись до навчання».

Вечори-зустрічі літстудійців з сучасними українськими письменниками викликають багато позитивних емоцій: любов до рідного слова, до України, до народу, значно підвищують інтелектуальний потенціал студентів.

Звертає увагу і такий психологічний момент. Студенти, які під час засідань літстудії спілкуються українською мовою, автоматич-

но використовують «високий стиль» коректності та шанобливості. У результаті українська мова перетворилася на мову духовної і державотворчої еліти.

Основне завдання літературної студії «Українське слово» — засобами художнього слова сформувати гідного громадянина незалежної України.

З. О. Пальян, канд. екон. наук, доц.,
І. А. Гончар, канд. екон. наук, старш. викл.,
кафедра статистики

ЕЛЕМЕНТИ РОЗВИТКУ АНАЛІТИЧНО-ПОШУКОВОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ У КУРСІ «ДЕМОГРАФІЯ»

Спрямованість сучасної освіти на самостійну роботу студентів вимагає переосмислення підходів щодо її організації. Традиційні прийоми, що здебільшого передбачають видачу завдань та їхню перевірку, не є ефективними в умовах тотального завантаження студентів завданнями для самостійного вивчення. Вимоги часу потребують вмінь застосовувати набуті знання в конкретних практичних ситуаціях, вирішувати нетипові проблемні завдання, готувати аналітичні доповіді та презентувати результати своїх досліджень. Тому розвиток аналітично-пошукового мислення студентів в умовах самостійності навчання стає одним з головних завдань сучасної освіти.

Реалізація цього завдання може здійснюватись за різними схемами залежно від поділу курсів на нормативні та вибіркові. Саме у викладанні вибірових дисциплін виникає найбільше складнощів з формуванням понятійного апарату у студентів через короткий час їхнього спілкування із викладачем. Окрім того, існуюче методичне забезпечення та формальний, далекий від реалій характер практичних завдань призводить до засвоєння матеріалу переважно на репродуктивному рівні. Змінити таку ситуацію можна переглянувши підходи до проведення занять. Викладачами кафедри статистики були запропоновані та впроваджені зміни в організацію навчального процесу вивчення вибіркового